

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

PREHOD ČEZ DEMARKACIJSKO ČRTO. — Primorska je kot znano razdeljena v dve coni A in B. Prva je v zavezniški upravi, druga v jugoslovanski. Meja je potegnjena tako, da večkrat deli slovenske župnije in morajo duhovniki pri svojih duhovniških opravilih večkrat prekorčiti to mejo. Pri prehodu čez to demarkacijsko črto delajo jugoslovanski partizani v zadnjem času velike težave. To šikaniranje spada k poglavju "gozda proti duhovščini," katerega je posebno od začetka oktobra povsod med partizani nekako na dnevnem redu.

Tako je za civiliste pri prehodu čez mejo dovolj osebna izkaznica, od duhovnikov v mnogih slučajih zahtevajo posebno dovoljenje boljševiških oblasti. Zdi se, da je to šikaniranje izšlo od nižjih vojaških instanc, ki so neizprosno sovražne duhovščini in veri. V začetku oktobra sta bila zavržena na poti na Kozino dva trža

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisu: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

88 No. 223 Wed., Nov. 13, 1946

Komunisti - uničevalci slovenske kulture v preteklosti

Čestnik Marjan Marolt z Vrhniške, umetnostni zgodovinar, pisec dveh knjig o umetnostnih spomenikih vrhniškega in celjskega okraja, nam je s taborišča v Senigalliji poslal naslednji članek o komunistični revoluciji, ki je premišljeno in namenoma

V plamenih rdečega pekla

Spomini političnega kaznjence
Spisal: ALBIN BREZNIK

To bi sicer morala biti skrb Rdeče pomoči. Ker pa ta podpora, ki jo dobiva, uporablja za Bog ve kakšne nemene — to bi vedela najbolje povedati CK — in so obsojenci navezani le na svoje sorodnike, nikogar ni mogoče prisiliti, da bi svoj pribojšek delil; to se mora prepustiti socialnemu čutu vsakega posameznika. Preostane samo neobvezna združitev. Taka združitev nima nič skupnega s komunizmom ali katerim koli političnim gibanjem. In pravica do podpore Rdeče pomoči ne more biti vezana na članstvo neke, edino zveličavne "zajednice", ki nosi naziv komunizma. Skupna poraba neskupno pridobljenih sredstev ne more biti komunizem v smislu marksizma, kvečjemu je beraški komunizem, ki je neizogiben glede na izjemne razmere. Na svoji življenjski poti, ki se prištevajo h komunizmu, a stanejo v parketiranih stanovanjih in se oblačijo po gospodsko. Po kavarnah razpravljajo o stvarnih in osebnih koristih delavstva, kadar pride njihov tovariš iz kaznilnice, se mu izognejo, namesto da bi mu stavili predlog za organiziranje komunistične "zajednice".

3. Kdo lahko vstopi v enotno organizacijo kaznjencev?

I THOUGHT YOU HAD A HEADACHE. NOW COME YOU FEEL SO GAY?
I TOOK AN ALKA-SELTZER AND CHASED THE THING AWAY.
ALKA-SELTZER is unusually effective in the relief of Headache because its analgesic (painrelieving content) is made more positive by alkaline buffers. Alka-Seltzer being a combination of painrelieving and alkalinizing ingredients has gained wide usage and popularity for the relief of Acid Indigestion, Cold Symptoms, "Morning After" misery and Muscular Pains. And be sure to try Alka-Seltzer for that tired feeling following hard work or strenuous exercise.

Ask your druggist.
Be Wise - Try Alka-Seltzer

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠE GA NEPOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Turk

ki je za vedno zatisnil svoje oči dne 13. novembra 1944.

Leti dve je že minilo, kar tvoja pot se je končala, vsem v spominu si ostal in v veselju večnem se raduj.

Zaljubljeni ostali:

SOPROGA in OTROCI

Cleveland, O., 13. nov. 1946.

STEVE F. PIRNAT
6516 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND 3, OHIO

POSILJA DENARNA NAROČILA v evropske države; vse pošiljke so jamčene
PRODAJA ZABOJE za obleko in drugo ter sprejema pakete in vse potrebno uredi za odposlani v stari kraj.
VRSI URADNE NOTARSKÉ POSLE, kamor se cenjeni rojaki vedno lahko zaupno obrnejo za točno in vpludno postrežbo.

STEVE F. PIRNAT

Kakšna so partizanska pisma!

Resnica o razmerah v Zireh
Prejeli smo od begunca Janca Vrečarja iz Italije sledeče pismo. Čitatelji, ki jim je za resnico, bodo spet na živem vzgladu videli, kakšna so bila razna partizanska pisma.

Pred kratkem sem dobil v roke kos slovenskega ameriškega lista "Glas Naroda" od 1. aprila 1946, kjer piše ga. Ivan Fik iz Shakerville, Ind., pod naslovom: Pisma iz stare domovine in pod naslovom: "Strašna 50 pisma iz starega kraja" o razmerah v Goropkah in Zireh med zadnjo svetovno vojno.

Za glavo sem se prijel, ko sem čital ta dopis in zelo so se mi zasmilili rojaki v Ameriki, ki še sedaj tavajo v temi partizanskih laži, kakor smo mi pred štirimi leti.

Ker natančno poznam resnico, saj sem vse opisane dogodke sam doživljal, smatram za svojo dolžnost, da javno ovržem laži in povem resnico:

Januarja 1943 so Nemci mobilizirali prve slovenske fante, letnik 1924. Že vnaprej so grozili, da bodo vnesli družine vseh fantov, ki se ne bodo odzvali mobilizaciji. To je naglo približno polovico fantov, da so šli rajev nemško vojsko, kot da bi izpostavili svoje starše, brate in sestre preganjanju, druga polovica je pa šla kljub temu v gozd k partizanom. Med temi je bil tudi Bolčev najmlajši — Tone, ki je šel na italijansko stran, kjer so se partizani kar dobro razumeli z Italijani.

Ko se je Tone čez 14 vračal v Opaláh iz Italije, je stopil na mino, ki ga je tako raztrgala, da je čez nekaj dni umrl. Kljub temu so Nemci dvakrat poskušali njegovo družino preseliti. Prvič je vsem posreželo uiti, "drugič" — koncem aprila — so pa Nemci ujeli gospodinjino in najstrebje hčer in jih odpeljali v Nemčijo, odkoder sta se vrnila domov aprila 1945. Nemci so odpeljali tudi vso živino, ki so jo pa na posredovanje župana Seljaka takaj vrnil. Pripominjam pa, da so partizani vedeli en dan prej za nemški načrt, pa prizadetih niso hoteli obvestiti.

Po kapitulaciji Italije 8. septembra 1943 se je veliko Italijanov z vsem težkim orožjem pridružil partizanom. Nemci so se čutili ogrožene in so se umikali z manjših postojank. Iz Zirov so šli 30. oktobra. Naslednji dan so občino zasedli partizani, ki so takoj razglasili splošno mobilizacijo. Ker se Goropečani niso hoteli odzvati, so jih čez par dni polovili in s silo odgnali v Ledino v udarni batalijon, kjer so se jih upali najhitreje in najlepše iznebiti.

Med tem so se naselili v Goropkah celi batalijoni partizanov, ki so jemali žito iz kaše, krompir iz kleti, živino iz hlevov brez vprašanja, tako da kmetje kmalu sami niso imeli kaj jesti. Še več kot so porabili so uničili. Živina je pod Nemci narastala, pod partizansko zasedbo pa padla od sto na pet glav. Domobranci niso vzeli niti ene živali.

15. novembra 1943 so Nemci nenadoma naredili ofenzivo in 4.000 partizanov se je v neredu brez boja umaknilo iz Zirov. Pri Bolčku so bežeči partizani pustili nekaj orožja, zato so Nemci hišo in hlev zažgali. Enako so storili pri Debenču v Račevi. In pri Krežarju v Ziru.

Ko so se partizani čez 14 dni zopet pojavili v Zireh in ubili najuglednejšega trgovca Zajca, nekaj tisoč in fantov pa odveli in deloma pobili, se je večina mož izselila, največ na italijansko stran pod zaščito Rupnikovih domobrancev, med njimi tudi vsi zdravi možje iz Goropek, vsi prostovoljno, iz

strahu pred partizani.

Na mnogo vabil in obljub, da se ne bo nikomur nič zgodilo, če pridejo domov, je v maju 1944 prišel domov gospodar Blaž, brat ge. Fik. Njega so partizani res pol leta pustili v miru, da bi tako zvalili še druge domov. Koncem novembra 1944 so pa odveli njega in njegovo ženo, jih strašno mučili in nato umorili. Truplo žene so partizani vrgli v globok vodnjak, truplo moža pa še niso našli.

Kaj bo s posestvom, se res ne ve; upamo pa, da ga ne bosta dobila bližnja sorodnika, visoka partizanska funkcionarja, ki sta dala umoriti Blaža in njegovo ženo, da bi se potem polastila posestva. Da bi bili Nemci ali domobranci stroje, orodje ali pohištvo uničili ali poslali v Nemčijo, je gola laž. Uničevali, kralji in odvažali so samo partizani. Tudi novo carinarnico, novo šolo, novi Prosv. dom, Sokolski dom, občinski dom, novo in staro župnišče in turbine v elektrarni na Fužinah ter novi most v Brekoveh so požgali in razstrelili partizani, češ, da ne bodo imeli Nemci ali domobranci kje stanovati, če pridejo. Ko so prišli domobranci koncem marca 1945 v Goropeke, je bilo že vse izropano.

Ob koncu vojske so se fante in moške prostovoljno umaknili na Koroško k Angležem in Amerikancem, od katerih so vedno pričakovali rešitve. Angle-

Ne čakajte, kadar imate
čut, da se vas prijemlje starost, če težko kontrolirate vodo, če vas peče v mehuru, če imate bolečine v hrbtu. Morda imate vnete žile. Vse to so nevarna znamenja. Pojdite k zdravniku, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici v teh boleznih. Govorim slovensko.
DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC
423 CITIZENS BLDG., 850 EUCLID AVE.
TELEFON MAIN 6016
Uradne ure: 10 do 3 razen ob sredah in po dogovoru

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**
Naročila sprejema
KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.
SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

ži so pa večino poslali nazaj v Jugoslavijo, kjer so jih partizani po groznem mučenju pobili. Tako ni sedaj v Goropkah nobenega gospodarja več.

V Zirovski občini je bilo tekom zadnje vojske dvakrat toliko žrtv, kakor jih je bilo med prvo svetovno vojsko: okrog 180 so jih pobili partizani, okrog 90 jih je padlo v bojih kot partizani, kamor so bili večinoma prisiljeni, kakih 20 se jih je ponesrečilo na minah ob meji, 10 so jih postrelili Nemci kot talce in samo 10 jih je padlo v nemški vojski.

To je resnica, ki je pa bratje gospe Fik ne smejo sporočiti v Ameriko. Kdor se hoče o tem prepričati, naj pride samo za en mesec v Jugoslavijo, pa bo spregledal, kakor so že spregledali vsi pametni Slovenci, ki na lastni koži občutijo komunistični raj v Federalistični ljudski republiki Jugoslaviji.

MALI OGLASI

Hiša za dve družini
Radi odhoda iz mesta se prodaja hiša za 2 družini, 5 in 3 sobe; poseben vhod za vsako stanovanje; beneški zastori, garaža. Nahaja se na 18619 Chapman Ave. Za več pojasnila vprašajte na gornjem naslovu. (225)

Peč naprodaj
Naprodaj je kuhinjska peč na plin; je kot nova in se prodaja po nizki ceni. Vprašajte na 835 E. 146. St. (223)

Gas Conversion Burners
A. G. A. APPROVED FREE SURVEY
Immediate Installation
UP TO 3 YEARS TO PAY
A. J. Budnick & Co.
6631 ST. CLAIR AVE.
HE 3289

Ne čakajte, kadar imate
čut, da se vas prijemlje starost, če težko kontrolirate vodo, če vas peče v mehuru, če imate bolečine v hrbtu. Morda imate vnete žile. Vse to so nevarna znamenja. Pojdite k zdravniku, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici v teh boleznih. Govorim slovensko.
DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC
423 CITIZENS BLDG., 850 EUCLID AVE.
TELEFON MAIN 6016
Uradne ure: 10 do 3 razen ob sredah in po dogovoru

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**
Naročila sprejema
KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.
SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

TAKOJ SE POTREBUJE MOŠKE NEIZVEŽBANE TEŽAKE ZA
točilni in oddajni oddelek
Nočni shift 4:30 pop. do 2:30 zjutraj
Pet dni delo v tednu, stalno delo
DOBRA PLAČA NA URO, TEDENSKA PLAČA
Počitnice s plačo—zavarovalnina
Zglasite se v Employment uradu
vsak dan razen v soboto od 8 zj. do 5 pop.
CARLING'S BREWERY
9400 QUINCY AVE.

Sprejme se ženske za zavijanje paketov
Poln čas ali 5 ur na dan.
Plača.
Zglasite se v
Employment office
8. nadstropje
The Halle Bros. Co.
(225)

Ženska za čiščenje v uradih
Plača
Od 5 po. do 10 zveč.
Vsak dan razen v soboto
Najraje tako iz Euclida, O.

Geometric Stamping Co.
1111 E. 200 St.
(225)
Za čiščenje
Na delo se sprejme ženske za čiščenje in pranje. Stalno delo. Pokličite IV 2460. (x)

MALI OGLASI
Odhod iz mesta
Ker odhajam iz mesta prodam hišo za 2 družini na E. 149 St., blizu Lake Shore Blvd. Je za 2 družini, dvojna garaža, v jako finem stanju.
Porath Realty
10522 Superior Ave.
RA 5777
Mr. Pausic—KE 8064
(225)

DVE POPULARNI SREDSTVI

Ze 61 let tri generacije slovenskega naroda uporabljajo z zadovoljstvom ter iskreno priporočajo
TRINERJEVO GRENKO VINO
z vitaminom B-1, ki se je pridružil velikemu tovarišu
TRINER LINIMENT
TRINERJEV LINIMENT, priporočan za olajšanje nerednosti miškulne prebave in mišičnih krčev, otrdenja in bolečih mišic radi napora, izpostave ali utrujenosti, naglo dobiva splošno priznanje in popularnost. Popularnost TRINERJEVEGA GRENKEGA VINA kot vodilno železno in odvajalno sredstvo v Ameriki z vitaminom B-1, napreduje skokoma in to popravilo. Ne bodite brez teh dveh izvrstnih produktov. Naprodaj v vseh boljših lekarnah ali pri
JOSEPH TRINER CORPORATION
SLOVANSKO LASTNIŠTVO
JOSEPH TRINER, predsednik
4053 W. Fillmore St., Chicago 24, Ill.

Ženske se sprejme za pomoč v kafeteriji
pomivanje posode
delo pri mizah
Udobni delovni pogoji
Lepa plača od ure
Zglasite se v uradu
The Telling-Belle Vernon Co.
3740 Carnegie Ave.
(228)
Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

VEČ POMOČNIC ZA CAFETERIJO SE SPREJME
Delo je v čistih, zdravih okolici
Morajo razumeti in govoriti angleško
Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 35 let starosti naj se prijavijo
\$29 za 40 ur dela na teden
Hrana in uniforme zastoj.
Zglasite se v
The Ohio Bell Telephone Company
soba 901
700 Prospect Ave.

Dobra služba
Sprejme se delavca za splošna dela na farmi; stalno delo, dober dom in dobra plača. Zglasite naj se pri John Dreniku na 23776 Lakeland Blvd. ali naj pokliče RE 3300, ali Wickliffe 576-M. (x)

Išče se PUNCH PRESS OPERATORICE INSPEKTORICE VARENKE TOVARNISKE DELAVKE MOŠKE za INSPEKTORJE SPLOŠNO TOVARNISKO DELO TEŽAKE
Dobra plača od ure in od komada
Prvi in drugi shift
Stalno delo s to 60 let staro družbo
Izvrstne delovne razmere
Bishop & Babcock Mfg. Co.
1285 E. 49 St.
(226)

Za prekladanje tovara
Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9. St. in Broadway
Plača 93% na uro
Čas in pol za nad 8 ur.
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulft

Nickel Plate R. R. Co.
E. 9th & Broadway
(226)

Ženske se sprejme za pomoč v kafeteriji
pomivanje posode
delo pri mizah
Udobni delovni pogoji
Lepa plača od ure
Zglasite se v uradu
The Telling-Belle Vernon Co.
3740 Carnegie Ave.
(228)
Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Ženske se sprejme za pomoč v kafeteriji
pomivanje posode
delo pri mizah
Udobni delovni pogoji
Lepa plača od ure
Zglasite se v uradu
The Telling-Belle Vernon Co.
3740 Carnegie Ave.
(228)
Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

V službi kalifa

ZGODOVINSKI ROMAN

— Nisem pozabil — odvrne za nekaj časa nato Hešam, na katerega so besede Wadha el Amerija delovale kot hladni rojeni curek — Tvoje besede so me, reče rezko a mirneje, spomnile na to, kar sem sedaj, a jaz sem se zaglobil v bodočnost, kakšna bi naj bila in kakšna morda ne bo nikoli. Da, imaš prav, kalif Hešam se je vedno v ječi, v kateri mu morda zgnjujejo kosti, nepoznane, brez sijaja, brez pogrebnih molitev, kajti, kalif Hešam že leži v grobnici. Mar ne! Ali povej mi, kdaj me rešiš iz te bede?

— Ako je volja Alaova, potem upam, kmalu.

— O, kako ti bom hvaležen, sinko. V tebi vidim poslanika božjega. Ti si moj največji dobrotnik, ker si me rešil gotove smrti. Da ni bilo tebe, bi krivi kalif Hešam ne ležal v grobu, nego bi bil jaz v resnici umrl. Ti me boš tudi sedaj, trdno verujem, izlekel iz tega živega groba, iz te ječe. In verjami mi, tega ti ne zabim nikdar. Več časti, nego je imaš, ti ne morem dati, zakaj ti si hadžib, ti si junak, bogat in slaven, a bodi uverjen, da bom postopal s teboj, kot s svojim otrokom. Tvoje želje bodo moje želje, tvoja volja, moja volja. Nimam lastnih otrok, in ne hrepenim po njih, ker mi boš ti mesto sina.

Wadha je mirno motril starca, ki je bil sedaj v resnici drugačen, nego poprej. Prej je bil mirnejši, sedaj je postal nekoliko nervoznejši. Prej so mu tekale besede počasi, a sedaj je govoril naglo, živo in strastno. Ali ječa tako spremeni človeka? In še nekaj je opazil Wadha. Na licu njegovega gospodarja, kakor ga je imenoval, je bila neka čudna poteza, in ni vedel, kako bi jo imenoval, ali poteza nezaupnosti in zvižaje. Ta poteza je bila izrazita posebno, ko ga je hvalil in je njegov obraz izgledal nekako spačen in neiskren.

Ali zakaj bi bil kalif Hešam neiskren in nezaupljiv napram Wadhi el Ameriju? Napram njemu, ki mu je z vsem svojim življenjem dokazal svojo najiskrenjšo udanost, hvaležnost in ljubezen?

S tem čustvom se je naklonil Wadha el Ameri pred Hešanom in mu poljubil roko in rekel: — Vse, kar mi storiš, sveti kalif, učiniš samemu sebi. Zakaj Alah bo blagoslovil tvojo milost in od svojih zvestih napravi tebi falango močno in čvrsto.

Nato se je poslovil z bivšim kalifom in s počasnimi koraki odšel iz ječe.

XXI.

Ze se je svitalo, ko se je Wadha el Ameri vrnil s svojega nočnega potovanja. Zaprli se je v svojo sobo in jel pisati. Solnce je že bilo visoko, a on še ni nehal. Ko je pa skončal, je dal poklicati k sebi udanega in zaupenga častnika. Ko je častnik vstopil k hadžibu v sobo se je vstrašil bledote hadžibovega obraza.

— Gospodar!

— Poklical sem te, ker imam važne naloge. Poznam te, kot najzvestejšega častnika. Vem, da si mi prijatelj, brat. Prihajajo časi, da se bomo borili za življenje in smrt. Potreboval te bom. Kak duh veje med Hrvati?

— Izvrsten!

— Disciplina?

— Izborna. Vzornejši ni nikjer!

— Kaj delajo sedaj?

— Vadijo se v streljanju.

— Ali je kaj dobrih strelcev?

— Vsi. In izvrstni. Mislim, da bi lahko nadkrilili najslavnejše afriške strelce.

— Dobro. Ali ljubijo kalifa?

— Ljubijo tebe, gospodar.

— Kaj misliš reči s tem?

— Mislim, ako ti ljubiš kalifa Muhameda, tedaj ga ljubimo tudi mi vsi.

— In če ga ne ljubim — odvrne z ostrim glasom Wadha el Ameri, gledaje v obraz svojega častnika.

— Ako ga ti ne ljubiš, ga ne ljubimo tudi mi.

— Kako to? Ali sem jaz več, kakor kalif?

— Ti si naš gospodar, ti si naša glava. Ako se glavi kaj pripeti, umre celo telo. Mi vsi vemo prav dobro, da moramo umreti vsi, ako umreš ti. Mi vemo prav dobro, da so tvoji sovražniki tudi naši sovražniki. Meč, ki bi odskal tvojo glavo, prodrl bi tudi srca hrvatske telesne straže. Ti si nas dvignil, nas ojačil in nas napravil mogočne v Kordovi in zato trepetamo za tvoje življenje in smo pripravljeni tudi za te umreti. Ti si duša našega dela.

— Dovolj — mu seže Wadha el Ameri v besedo. — Ali misliš tako vsi Hrvatje?

— Mislijo.

— Ali ni med vami izdajalca?

— Kolikor vem jaz, ga ni reče častnik odločno.

— Dobro! A sedaj stopi bližje.

Častnik se mu približa.

— Prizeji, da ne boš nikdar nikomur povedal najinega razgovora.

— Prisezam.

— Ako bi se zahtevalo od vas, da ubijete, kogar bi jaz zaznamoval... Ali bi to storili?

— Glava misli, a roke samo izvršujejo. Ti si glava.

— In če bi bil oni, katerega mislim, celo kalif sam?

Častnik se ni niti zganil, niti zdrznil. Z grozno hladnostjo je rekel:

— Tvoja volja se izvrši.

— Torej še enkrat te še enkrat vprašam, ali je resnica, kar sem povzel iz tvojih besed, da

sem jaz edini vaš gospodar v Kordovi?

— Ti, Wadha el Aemri, edini pred Bogom.

— In vi bi me ubogali slepo?

— Da.

— Dobro. Tedaj vedi, da zaslujate hrvatska zvezda v Kordovi in v teh deželah sijajnejše, kakor kedaj. Vdoli vas bom od zmage do zmage. Velika dela storim z vami. Mogočni bodele in silni, samo, če me bodele slepo ubogali.

— Ubogali te bomo slepo, svetli hadžib, sem ti že rekel.

(Dalje prihodnjije)

— Kadar perete žepne robce dodajte vodi malo soli. Sol povzroči, da se robci bolj ubelijo in obenem jih tudi razkuži.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

ZAKAJ JE POMANJKANJE MILA?

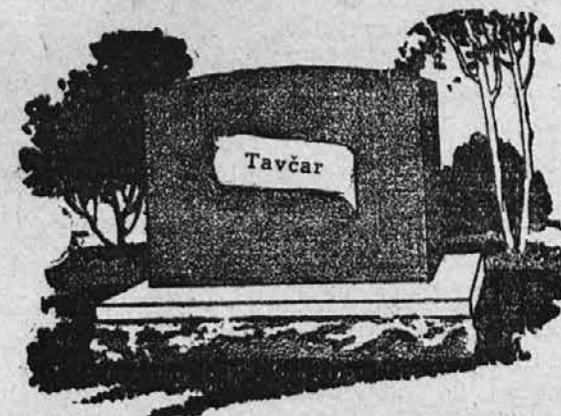
Slišali ste govornice. Tu so dejstva!

1. Obstaja svetovno pomanjkanje maščob in olja. To pomanjkanje prizadeva nas vse. Recimo, letos so mogli izdelovalci mila dobiti komaj eno petino importiranega olja v primeru z letom 1941—mnogo manj tudi domačih maščob in olja.
2. Spričo splošnega pomanjkanja maščob ne morejo izdelovalci dobiti zadostne količine istih tudi za izdelovanje mila, barv, tekstilnega blaga, obodov (tires), usnjenih produktov, linolija za podove, električnih naprav, itd.
3. V očigled temu položaju, store ameriški izdelovalci mila kar največ morejo. Predelali so vse razpoložljive maščobe v milo kakor hitro mogoče.
4. Brez pomoči ameriških gospodinj, bi bilo pomanjkanje mila še občutnejše. Preteklo leto se je izdelalo več kot en kos mila od vsakih devetih kosov, ki so bili prodani, iz maščob, ki se jih je prihranilo v ameriških kuhinjah.
5. Ne krivite vašega grocerista. On stori kar more, prav tako kot izdelovalci, da vam dobavi več mila. Potrudite se torej, da prihranite in izročite slednjo kapljo neuporabnih maščob.

VI LAHKO ODPOMORETE! ... HRANITE NEPORABNE MAŠČOBE!

American Fat Salvage Committee)

247 Park Avenue, New York 17, N. Y.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je preminila 22. septembra t. l. ob 7. uri zjutraj v Mount Sinai bolnišnici, moja ljubljena soproga, oz. mati in stara mati

FRANCES TAVCAR

rojena MALENŠEK

Pogreb blagopokojne se je vršil v sredo 25. sept. iz pogrebnega zavoda Zele in sinovi v cerkev sv. Filipa na 82. cesti in od tam na Calvary pokopališče.

Pokojna Frances je bila rojena 20. nov. 1894 v St. Vidu nad Ljubljano, odkoder je prišla v Ameriko v letu 1907. Tu je bila večletna članica društva Carniola Hive št. 493 LOTM, podružnice št. 25 Slov. ženske zveze in delničarka Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

V iskreno dolžnost si štejem zahvaliti se prisrčno za mnogobrojno krasno cvetje, podarjeno v zadnji pozdrav moji nepozabni soprogi; isti čut tople hvaležnosti navdaja srca mojih otrok, katerih blage mamice krsta je bila obsuta s tolikanj izrazi globokega spoštovanja in iskrenih simpatij, ko je ista ležala na mrtvaškem odru...

Predsedniku Slov. nar. doma, g. Janko Rogelju se toplo zahvaljujemo za čuteče izraze sožalja! Za krasne vence najlepša zahvala vsem sledečim:

Direktoriju Slov. nar. doma, Klubu društev SND, ženskemu odseku SND, društvu Carniola Hive št. 493 TM, Slov. ženski zvezi št. 25, društvu Carniola Tent št. 1288 TM, Cleveland Red Jackets TM, tiskovni družbi Enakopravnost, Cleveland Athletic League SNPJ, društvu Spartans št. 576 SNPJ, društvu Comrades št. 566 SNPJ, dram. društvu Abrašević, Mar-Ket Coal Co. (Miss Agnes Klemenčič), Employees Medical Center, Employees Loan & Security Dept., Foreign Dept. of Cleveland Trust Co.

Dalje družinam: Družini Malenšek v Burton, Ohio, Mr. in Mrs. Will Doubledee, sosedom na E. 73 St., Mr. in Mrs. Frank Azman, Mr. John Potokar, Mrs. Mary Nosan in sinovom, Viola in Mrs. Kullberg, Mary Yatchum, družini Paul Praust, družini Ivan Bartol, Mr. in Mrs. Bohar in družini, družini Mady, družini Kačar, Mr. in Mrs. Frank Klemenčič, Addison Rd., Jos. Sušnik in družini, Jos. in Pauline Zorman, Mr. in Mrs. Paul Zerke, Mrs. Helen Debevec in Laddie Debevec, Mr. Anton Debelak in družini, družini Doran, Mr. in Mrs. Carl Stwan, Mrs. Catherine Beech in sinu, Mr. in Mrs. Frank Kostrevec, Mr. Anton Grdina in družini, Dr. in Mrs. L. A. Starce in družini, Dr. in Mrs. A. L. Garbas, Mr. in Mrs. Ed Weissappel, Mr. in Mrs. Ivan Jontez, Rose in Norman Bauman, Mr. Louis Erste in družini, družini Andrew Spik, Mr. in Mrs. J. R. Zmunt, Mr. in Mrs. Albin Kremzar, Mr. in Mrs. John Kremzar, Mr. in Mrs. James Hovevar, Mr. Nick Spelič in družini, Ruth in Jim Weir, Donnie Ponikvar, Dorothy Mahlus, Mr. in Mrs. Scuba, Miss Elsie Drobnič.

Najiskrenjša hvala za automobile sledečim:

Mr. Vincent Mallen, Solon, Ohio, Mr. Frank Azman, Mr. Louis Pike, Mr. Jos. Globokar, Mr. Laddie Debevec, Mr. Gabriel Drobnič, Mr. William Wapotič, Mr. Joe Babnik, Mr. Harry Huber, Mr. Mike Jalovec, Mr. Jos. Zele.

V namen za naše nepozabni pokojnici, so darovali sledeči:

Mr. in Mrs. Andrew Blatnik, uradnice društva Carniola Hive št. 493 TM, Mrs. Helen in Laddie Debevec, Mr. Geo. Lynch, Mrs. Louise Sutor, Mrs. Stella Britton, Mr. John Potokar, Mr. Frank Modic in družina, Mr. in Mrs. Hrastina, Mr. Lawrence Pirs, Mr. in Mrs. Leo Novak, Marie Lelič—Kruc družina, Mr. in Mrs. Anton Anzlovkar, Mr. in Mrs. William Kremzar, Jane, Alice, Vickie Rojc, Mrs. Frances Slabe, Mrs. Mary Kastelic, Mrs. Charles Vrtovšnik, Mr. in Mrs. George Turk, Mr. Beno B. Leustig, Mr. in Mrs. John Stech in družina, Miss Ann Pesicka, Mr. in Mrs. Anton Debelak, Mrs. Mary Zehner, Mrs. Jennie Mersnick, Mr. Paul Krasoc st., Mrs. Frank Mullec, Mr. in Mrs. J. Kremzar, Mr. in Mrs. L. Erste, Mrs. Colarič, Mr. in Mrs. S. Hrastina, Mrs. Jennie Dolenc, Mrs. Angela Misič, Ruth Dolinar, Mr. in Mrs. Frank Turk, Mr. in Mrs. P. Schultz, Mr. in Mrs. Anthony Sterniša in družina, Frances Mahler, Mr. Jacob Mencin, družina Mismas, Mary Gornick, Mr. in Mrs. Anthony Debelak, Mr. in Mrs. John Rutar, prijatelji pri Loan Security, Mrs. Ana Tomsič.

Posebej so darovali:

Mr. in Mrs. Mike Hugber, Mrs. Mary Bradač, Mr. in Mrs. Sutton C. Girod, Mrs. Mary Zuzek, Mr. Frank Znidaršič, Mr. Mike Jalovec, Mrs. Ursula Zakrajšek, Mr. in Mrs. John Močnik, Mr. in Mrs. Frank Granc, Mr. Anthony Turkovich, Mrs. Julia Zerovnik, Mr. in Mrs. John Simičič, Angela Turkovich, Mrs. Frances Senk, Howard Boester, Mrs. Josie Menarsič, Mrs. Anna Erbežnik, Mrs. Cecilia Subel, Mr. Anton Tomsič, Mrs. Mary Somrak, Frances Legat, Josephine Drobnič, Ivana Shiffrer in Mike Bukovac.

Iskrena hvala vsem onim, kateri so darovali za otroško bolnico v ime moje pokojne soproge, namesto cvetic.

Nadalje se želim zahvaliti Mrs. Brezovar, Mrs. Otoničar in Mrs. Krall, predsednici podruž. 25 SZZ za darovano molitev in nagrobni govor.

Iskrena hvala pogrebnemu zavodu Zele in sinovi za vso vljudnost in vzorno voden pogreb.

Ponovno stotera hvala vsem tem navedenim prijateljem in znancem drage pokojnice, kot moje družine. Prosim, da se nam blagohotno oprosti, če smo mogoče pomotoma prezrli kakšno ime, kar ni bil namen!

Hvaležni ostajamo do vas vseh!

Zaljujoci soproga

JOHN TAVCAR,

FRANCES, PAULINE, poročena DEBEVEC

MARGARET, DOROTHY, hčerke

JOHN R. THOMAS A. in LAWRENCE, sinovi

ROSEMARY in DORIS, sinah

MATH DEBEVEC, zet, MATTIE JR. in

PAUL, vnučka

Cleveland, Ohio, dne 13. novembra 1946.